

**Tractatus Iuridico-Politicus De Iure Superioritatis Ac
Summa Potestate Rom. Pontificis**

Wesseling, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1662

13. Vtrum S. Pontifex ex causa dilicti Cæsarem, aut Regem deponere possit.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64514](#)

Noster *Alexand.* Papa VII. cui nihilo magis curæ est, quàm ut Principes Germaniæ cum suo Monarcha *Leopoldo I.* Romanorum Imperatore, & Augustissimâ, deque Rom. Imperio, ac tota Christianitate optimè meritâ Domo Austriaca in pace, & concordia contineat, exteras, periculofasque Ligas, & Confœderationes, contra avitam Germaniæ confidemtiam vix unquam practicatas impeditat, vide plura verb. *Papa, &c. in Aurifod.* Ubi tanti Pontificis curam, & vigilantiam circa ovile sibi à Deo commissum à luporum insidiis vindicandum mirari licebit,

C A P. XIII.

*Utrum S. Pontifex ex causa delicti
Cæsarem aut Regem depo-
nere possit?*

Quia Papa supremus, & primus est super omnes mortales, omnes judicat, & à nemine judicatur, *cap. si Papa, 40. dist.* Jul. Clar. *in 9. fin. q. 35. n. 3.* Responderunt Legati Pontificis Legato Ferdinandi Imp. Gusmanno apud Thuan. *lib. 7. Histor. p. 431.*

E 5

Impe-

Imperatorem gravissimis de causis à Papa posse deponi, & quandoque id in facto contigisse, declaratur cap. præced. & in *Aurifod. nostra.* Sicut enim mortuo Imperatore electio pertinet ad Septemviros, nunc ad 8. Electores, tit. i. *Aur. Bull. Decret. Statutum Imp. de An. 1338.* zu Reims. Ut Protestantes allegant: ita ob causam peccati depositio, & electio pertinet ad Papam, Joan. à Castro *de authorit. Papa*, p. 3. Imol. in *Clement. I. n. 37. de iure iur.* Paul. de Castro in *I. fin. ff. de legib.* Alexand. in c. si *Papa*, 40. *dicit.* Alciat. & alii, quos adducit Buxiorff. ad *Aur. Bull. conclus. II.* Quibus suffragatur dict. cap. si *Papa*, c. ad *Apostolicae*, extr. d. e. r. iud. cap. alius, 15. quest. s. Ubi Zacharias Papa Childericum Regem Franciæ deposituit, cap. grandi, *de supplend. neglig.* *Prælat.* in 6. Ubi Bonifacius V III. Lusitaniæ Regi alium adjunxit, & in *Aurifod. verb. Bavarus.* Ubi Joan. XXII. Ludovicum Bavarum Imp. deponi mandavit, cuius intuitu dicunt alii Papam habere superioritatem non tantum in Reges, sed etiam in ipsum Imperatorem, Abb. in leg. bene à Zensne, Cod. de quadrien. prescript. Lupold. de Babenberg. *de iurib. Regni,* &c. Ubi

Ubi tamen volunt, Papam non tam depo-
nere Imperatorem, quam ob peccatum de-
ponendum esse per Principes declarare.
Lupold. *de iur. reg. cap. 12. & 17.* Sigismund.
Seld. *in consil. ad Ferdin. p. 60.* Et ita decla-
ravit Papa, Adolphi Regis Rom. & Wen-
ceslaidepositionem a se factam per Electo-
res publicandam, & executioni mandan-
dam, licet Seld. *in dict. consil. ad Ferd. p. 40.*
dicat: *Existimo autem, si casus contingeret,*
& Papa authoritatem illam sibi vendicaret,
ipse hoc rerum statu quo hæreses, & mali-
tia hominum prædominantur, vix fore
id concedendum, sed Imperii Statibus, aut
Electoribus tribuendum, &c. Sed melius ait
Bald. *in l. Barbar. ff. de offic. Prelat.* Elec-
toribus per *Aur. Bull.* relinqu electio-
nem, non item depositionem. Unde Au-
thores apud Thuan. *dict. leg. 21.* conclu-
dunt. Renunciationem Caroli V. nullam
fuisse, ut non factam Papæ, cuius est depo-
nere, & resignationes admittere, & exami-
nare. Ei quippe utraque jurisdictione compe-
tit Spiritualis, & temporalis, Spiritualis, ut
illam tanquam Summus Sacerdos solus
exerceat, & temporalis, ut illam tan-
quam Summus Regum Rex, & Vicarius

E 6

Chriſt

Christi exercere faciat in persona Imperatoris, Electorum, & Procerum Imperii, Regum, ac Principum, & habitu illam habeat absolutè, exercitio autem cedat; quia Papa est major omnibus Imperatoribus, & Dominantibus, & ipse judicat omnes, deponit exigentibus meritis, & à nemine judicatur, nisi in causa hæresis, *d. cap. si Papa.*
40. dist. Felin. inc. 1. n. 4. & 5. Ubi, quod Imperator est Vasallus Papæ, & ubi agitur de scandalo, inter omnes Laicos est Judex, & potest in criminis laicæ Majestatis contra quemcunque subditum Imp. procedere, quia saltem habitu obtinet jurisdictionem in eum, *Card. Zabarell. consil. final. M. Ant. Peregr. de iure Fisci, l. 1. tit. 2. n. 8.* Sicut in omnes Provinceias. Et hoc procedit sine difficultate in tota Italia, & in omnibus Provinciis Occidentalibus ex decreto Constantini Imp. Quia in his Papa habet utramque jurisdictionem, habitu & actu: habitu verò in omnes de Mundo. Quippe cum videoas Regum colla & Principum submitti genibus Sacerdotum, ut ait Psallographus: *Super aspidem, & basilicum ambulabis, & conculabis leonem, & draconem.* Idem dixit Alexand. III, ad Frid.
Barba-

Barbarossam Imp. dum pedem collo Imperatoris imponeret, Rittersh. in *Orat. de Frid. Barb.* Qui eam pœnitentiam à Vicario Christi humiliter suscepit: Omnia quippe subjecta pedibus; cui denique omnis humana creatura de necessitate salutis subesse, & obedire debet, c. *unam Sanctam, extravag. com. de maiorit. & obed.* Adeoque Imperator, & omnes Reges Orbis Christiani, c. *Imperator, dist. 96.* Quia super gentes, & regna Rom. Pontifex constitutus est, c. *super gentes, in extrav. com. de consuet.* Nam Petro & successoribus dictum: *Tibi dabo claves, &c.* Et sunt verè Vicarii Christi: Si enim Imperatore mortuo, aut extra Provincias Rom. Imperii constituto, aut alias vacante Imperio, omnis administratio Provinciarum sub Aquila existentium aut committitur, aut jure devolvitur ad Serenissimos Vicarios, Dukes Bavariæ, & Saxoniæ, Principes Electores, qui sigillo, potestate, & auctoritate Cæsaris utuntur, haud secus, ac si ipse præsens hoc faceret: Quis circumforaneus, thrafo, aut calumniator dicet, eos, quibus Vicariatus commissus est, si Cæsaris auctoritate nitantur, blasphemiam, aut impietatem contra

contra Imperatorem, aut Imperium committere? Potiori jure Sum. Pontifex vice, ac nomine sui principalis, qui dixit, *Quodcunque ligaveris super terram, &c.* Universalem totius Mundi, & omnium Ecclesiarum curam suscepit. Quod quando quidam profligati, ac profugi cucullantes, ut sunt Lutherus, Pomeranus, Bucerius, Pellicanus, Munsterus, Menius, Musculus, Miconius, Oecolampadius, Martyr, Ochinus, & quidam JC. Heterodoxi blasphemо contra Papam ore evertere nituntur, quid aliud faciunt, quam quod propriam suam turpitudinem propalant, dum aut virgis cæsi, aut supra Catastam positi, aut alias propter scelerā ab Ecclesia Dei per publica Pontificum, & Cæsarum edita sunt segregati? Nec quicquam evincunt, quominus Papa vacante Imperio succedat, cap. licet, de for. compet. Et succederet, nisi gratia novum Imperatorem eligendi, non deponendi, Electoribus facta esset, Clement. unic. de iure iurand. cap. Venerabilem, extr. de elect. & electi potestat. Omnia quoque regna cum ipso juris feudalis progressu fiducia-
ria sunt Sedi Apostolicæ, ait Hotoman.

cap. 8.

cap. 8. disputat. feud. Et juramenti formula Imperatori præscripta extat in cap. tibi Domino , dist. 63. Bodinus tamen lib. 1. de Repub. c. 9. & 10. p. 207. Waremb. & quidam alii Acatholici cum distinctio- ne dicunt , juramentum illud in dict. cap. tibi Domino. Non esse homagii, sed saltem defensionis per ipsum Papæ , & Ecclesiæ fideliter impendendæ , & sic Imperatorem propriè , & in rigore lo- quendo non esse Vasallum Papæ , sed ejus , & totius Christiani Orbis Prote- storem , & Imperium non pendere à Papa , sed electione secundum *Aur. Bull.* Et quamvis Pius V. Pontifex Max. Imperatori Ferdinando, quod à se Coro- nam Imperialem non haberet, mīnas in- tentaret, effectarum se, ne res Imperii tra- staret, nec Imperator dicendus esset, nisi Coronam à Sede Apostolica recepisset, acerbissimè tamen hoc tulisse Germaniæ Principes, qui suas copias, & opes ad tue- dam Imperatoris dignitatem obtulerant, splendidè mentitur Bodin. lib. 1. de Repub. cap. 9. Et quicquid apud Arum tom. 4. de iur. publ. discurs. 21. Contra Papam à calumniatoribus , & insulis leccardis obje-

objectum est , tanquam falsum , & de-
manum mendacium rejicimus , prout
mendacii convici sunt in *Aurifod. nostra*
verb. Papa, & verb. Rom. Pontif.

C A P. XIV.

*De origine donationis Constantini
Imperatoris factæ Sylvestro
Pontif. Max.*

DE hac donatione Constantini Impe-
ratoris facta s. *Sylvestro* Pontifici
Maximo, (quam validam esse, nec à suc-
cessoribus revocandam diximus in *Au-*
rifod. nostra iur. publ. verb. *Patrimonium*
s. Petri) agit Imp. Justinian. in *Novell.*
do non alienand. aut permut. reb. Eccles. c. 2
Nos hic ex *Serm. Pomerii Edit. per Frat.*
Pelbart. de Temesvuar. Serm. de s. Sylvester.
Originem hujus donationis breviter pro-
fundanda Juris-Consultorum intentione
perstringemus. Mortuo igitur Melchiade
Papa, inquit text. *Sylvester* ab omni plebe
plurimum renitens est electus: persequen-
te autem Constantino Magno Christianos,
Sylvester ab urbe secessit, & in quodam
monte